

„O svatodušních svátcích slavili staří Slované svátky „rusalské“, ty se však ve starých dobách slavily nejen o letnicích, ale rovněž o sv. Janu, v předvečer narození Páně a o svátku Tří Králů. Loutka, kterou při obřadech svrhávali do vody nazývala se Rusalka či Smrtka. Obřad s loutkou Rusalky či Smrtky byl sice již ve 14. století zakazován, ale udržel se až do nedávné doby a někde až doposud.“

Samotné Rusalky byly v představách našich předků hezké, bledé dívky. Z obličeje vzdušně průzračného zářily jim sivé, modré nebo také černé oči ozdobené hustým obočím, rusé, černé nebo zelené vlasy jim volně po zádech spadaly až na kolena. Svou hlavní činnost rozvíjely Rusalky v týdnu po svatodušních svátcích, tehdy naši předkové se nezdržovali za noci venku, nekoupali se v řece či v potoce, netleskali dlaněmi a varovali se práce na poli. V tomto svatodušním týdnu děvčata a jinoši přinášeli na břehy řek a potoků chléb, sýr a máslo - pro Rusalky“.

Podobně jako noci svatojakubské se připisovala tajuplná moc také noci **svatojánské** (24. června). Tuto noc se prolínal svět lidí se světem skřítků a víl. Tuto dávnou pohanskou báji podporovalo také poletování svatojánských mušek - tedy světlušek.

„Pálení ohně o sv. Janu se rozšířilo po celé Evropě, mládež se v tento den shromažďovala k večeru u ohně a hoši s děvčaty držíce se v páru za ruce skákali přes oheň. Pokud se nepustili značilo to, že se vezmou. Tentýž význam mělo, jestliže za nimi, když skákali přes oheň vyletěla z ohně jiskra. Původně byl tento svátek svátkem čistě rodinným. Slavily se o něm sňatky a přijímali se do rodiny noví členové. V rodinách se zároveň vzpomínalo na mrtvé předky.“

dokončení příště

Vydává Obecní úřad v Klopotovicích. Redakční tým: Zdeněk Klobouk a Petr Indrák. Registrováno MK ČR pod Č.j. E 16862. náklad 150 výtisků. Dodáváno domácnostem v obci zdarma.

Lopotník

**Občasník o minulosti a přítomnosti nejen naší obce
Ročník IX číslo 2/2009**

Obrázek kaple – autor Arnošt Polášek (asi v roce 1939/1940)

Společenská kronika

Ples hasičů

Dětský karneval

vzdálenější příbuzní, stoly se jen prohýbaly. Ne nadarmo se u nás na Hané zpívalo:

„Čí só hode, naše hode...“

Dnes už se žel bohu hody jen odbývají mnohdy jen koupenými zákusky a sladkostmi a jen výjimečně ještě hospodyně ukazuje svoje „umění“.

Svátek **Božího těla** připadá vždy na čtvrtek po svátku Nejsvětější Trojice, tedy šedesátý den po Velikonocích. Tovačovská farnost slavila tento církevní svátek tak, že průvod vyšel z kostela a dělal čtyři zastavení u oltářičků, které stávaly: na „Malé faře“ (dům číslo 14), dále v průjezdu na poště, v průjezdu domu číslo 24 a poslední před kostelem u domu pana Blaháka (dnes zde stojí nový dům pana Zsemle). Když v dobách protektorátu byly zrušeny některé církevní svátky, konala se tato slavnost v nejbližší neděli. Poslední slavnost se konala v neděli 26. května 1940 dopoledne na náměstí a odpoledne pak v ulicích se zastávkou v kostele sv. Jiří na hřbitově, v průjezdu domu u „Páleníků“ v ulici kpt. Jaroše, dále u „Otáhalů“ v „Kótě“ a poslední „Na Bráně“. V dalších letech za protektorátu se slavnost konala pouze v kostele.

Kácení máje v **Tovačově** po mnoho let připravoval Sbor dobrovolných hasičů. Máj samotný stával před hostincem „Na Lapači“. V den kácení máje již ráno jezdilo po městě na žebříňáku mnoho pacholků a dívek, také „cikánů“ a

„cikánek“ a myslivců za doprovodu hudby, aby všem připomněli odpolední kácení máje. Při tom nikdy nesměl chybět ani „žid“ se svou „židovkou“ a nad tím vším bdělo oko městského policajta, jehož červený nos připomínal věčnou žizeň tohoto strážce zákona.

Policajt při kácení máje

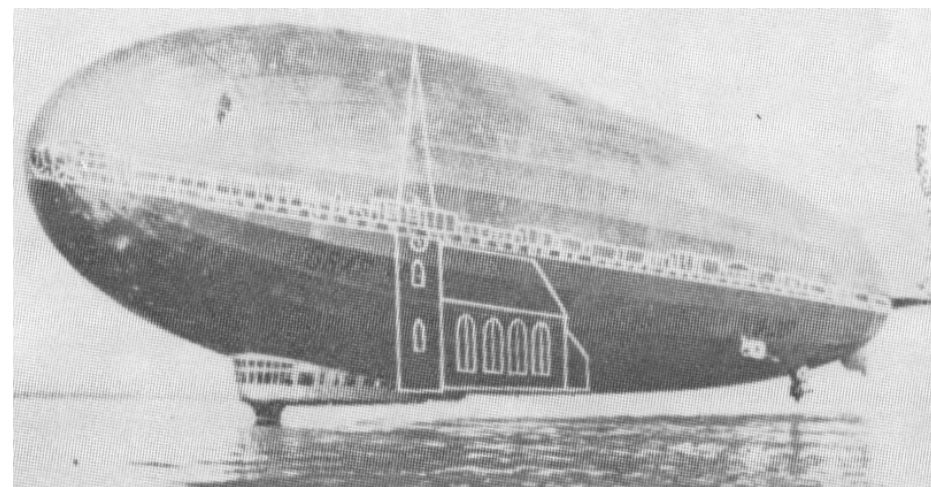
Zcela výjimečně postavení na hanácké vesnici měly odjakživa **hody**. Byla to příležitost, kdy hanácká hospodyně ukázala své kuchařské a pekařské umění a hospodář své hanácké furiantství. Peklo se, vařilo se, smažilo a celé stavení vonělo přípravami na hody. Při nich se pak sešla celá rodina, rodáci, všichni i ti

Babský bál

Víte že...

Dne 17. května 1929 ve 13,30 hod nad Klopotovicemi letěla vzducholod' „Graf Zeppelin“, asi ve výšce 150 m. Školáky byla pozorována nad hostincem a odletěla směrem K Čehovicím, kde se ztratila divákům z očí. .

Slavný zepelín LZ 127 Graf Zeppelin, krátce po přistání na hladině Bodamského jezera. (Pozn. V roce 1929 vykonal cestu kolem světa)

Zprávy z radnice

Usnesení z 16. zasedání zastupitelstva obce ze dne 6.2.2009

Zastupitelstvo obce projednalo:

Kontrolu usnesení číslo 15

Podání žádosti o příspěvek z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje v roce 2009 na akci Opravy chodníků vjezdů II. etapa. Oblast podpory č. 1 –

Podpora budování a obnovy infrastruktury obce

Podání žádosti o investiční dotaci – Požární ochrana

Záměr zavedení Czech Pointu v obci, podání žádosti o dotaci na realizaci projektu

Návrh podrobného rozpočtu obce na rok 2009

Odkup části pozemku

Inventarizaci obecního majetku

Výši stočného

Odměny členů zastupitelstva

Podání žádosti o bezúplatný převod pozemku pod Sýpkou

Přípojku kanalizace provede firma TPS Prostějov

Zrušení členství ve Svazu měst a obcí

Zastupitelstvo obce schválilo:

Program zasedání

Podání žádosti o příspěvek z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje v roce 2009 na akci Oprava chodníků a vjezdů II. etapa. Oblast podpory č. 1 –

Podpora budování a obnovy infrastruktury obce

Podání žádosti o investiční dotaci – Požární ochrana

Záměr zavedení Czech Pointu v obci, podání žádosti o dotaci na realizaci projektu

Podrobný rozpočet obce na rok 2009

Odkup části pozemku

Inventarizaci obecního majetku

Výši stočného 4,-Kč/m³

Odměny členů zastupitelstva

Podání žádosti o bezúplatný převod pozemku pod Sýpkou

Přípojku kanalizace provede firma TPS Prostějov

Zrušení členství ve Svazu měst a obcí

Rozpočet obce na rok 2009

PŘÍJMY

Daňové příjmy

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti 380 000,00

Daň z příjmů fyzických osob z podnikání 33 000,00

Daň z příjmů fyzických osob z kapitál. výnosů 30 000,00

Lidové zvyky a obyčeje, aneb od adventu do adventu....

pokračování třetí

Stavění máje - obecní májka - ta bývala až 20 m vysoká, byl to odvětvový a z kůry oloupaný smrk na jehož vršek děvčata navěsila věnec ozdobený pentlemi. Májku až do jejího slavnostního kácení hlídali chlapci. Podříznutí a nedej bože ukradení májky bylo pro celou obec velikou potupou. Slavné kácení máje se v Klopotovicích konalo vždy v polovině měsíce května - o **hodech**. Bývala to vždy událost pro celé blízké okolí. Účinkovala při tom téměř celá vesnice a jeho příprava zabrala celou zimu. Mimo obecního máje stavěli chlapci májky svým děvčatům a to buď ve dvoře nebo za komín.

Jak vypadalo takové kácení máje? Zachoval se popis takového kácení máje ze dne **19. května 1935**, které probíhalo v režii pana Jaroslava **Vymětala**. Ten jeho přípravě věnoval spolu s několika jinými nadšenci a obětavci hodně času.

„Ve 2.00 hodiny odpoledne vyšel maškarní průvod od domu pana Jaroslava Vymětala a sice vesnicí k hostinci pana Navrátila. Průvod byl v tomto pořadí - první šla hudba, dále dva Hanáci na koních, letadlo konstruktéra Jana Pospíšila, závodní „aerovka“ Květoslava Pospíšila, čínská kára dvoukolová tažená krávou a řízená Františkem Lehkým, dále pohřební vůz tažený dvěma kravami pana Arnošta Kovaříka, doprovázený dvěma zřízenci pohřebního ústavu. Mrtvola představovaná Oldřichem Trefilem a smrt Bohumilem Jurdou na vysokých chůdách a naposled pomalým a vážným tempem ubíral se vojenský „tank“. Výrobek to obětavého Jaroslava Vymětala, který tento tank řídil a páčil z něho ohlušující rány až se vše kolem třáslo. Kromě toho účinkovalo mnoho „cikánů“, šašků, šaštic a „cikánek“, „cikáňat“, indiánek a různých masek. Průvod to byl pestrý a veselý. U máje prováděly se obvyklé ceremonie a zvyky, načež za doprovodu hudby byl máj skácen. Po kácení odebrali se všichni do blízkého lesíka, kde se konal výlet a to v lesíku pana Aloise Mězla a Aloise Pospíšila. Večer se pak v 8,00 hod v hostinci pana Navrátila konala **Hodová zábava**“.

Řada pamětníků ještě vzpomíná na neméně slavné kácení máje v roce **1947** (to opět v režii pana Jaroslava Vymětala), ze kterého se nám zachovalo několik fotografií. Tehdy v průvodu jezdila nejen „ponorka“ (na motocyklu) řízená panem Ladislavem Šiškou, jezdilo také letadlo postavené na traktoru a také několik malých letadel na kolech, účinkovala spousta našich spoluobčanů přestrojených za „cikány“ a to i s jejich oplachtěnými povozy. Cikáňata cinkala pokladničkami, dřevorubci s dřevěnou pilou marně se snažili podříznout máj, felčar se sestřičkami křísil raněného pomocí sifonu, šašci a kdovíjaké maškary (a těch bylo několik desítek) pobíhaly mezi diváky a to vše na povozu taženém krávou zběsile filmoval co by kameraman, nastrojen ve fraku a v cylindru pan Arnošt Pohajda. Všechno bylo doprovázeno hudbou pana Nakládala z Ivaně. Celý tento malebný průvod se vydal do okolních vesnic kde budil značnou pozornost diváků. Byla to událost po dlouhou dobu nevidaná. Odpoledne pak teprve proběhlo vlastní kácení máje za asistence všech maškar a samozřejmě také hudby.

A jaké byly další události v historii naší kaple? Zde nabízíme pro naše čtenáře několik zajímavostí. V roce **1853** byla kaple zvenčí olíčena a také opravena její střecha. V roce **1856** za časů Ondřeje Mézla - pudmistra, Františka Gálíčka a Jana Skopala - radních, byla věž před tím břidličná pokryta plechem, kaple se musela také zvenku znovu olíčit. Varhany se musely nechat opravit od prostějovského varhaníka. V roce **1860** za časů Františka Zapletala - přednosta, Šimona Paráka a Františka Žáčka - radních, s přivolením obecního výboru se zakoupil nový stříbrný kalich - „protože ten starý již k odsloužení mše svaté se nehodil, neb kameny na něm se uvolnily“. Z toho důvodu byl proto zakoupen nový a to v Olomouci za cenu 110 Zlatých. Pro dopravu důstojného pána z Tovačova zhotoven pak nový kočár a to za cenu 1610 Zlatých, sedlářskou práci na kočáru provedl Ondřej Dočkal.

A protože také oltář byl ve špatném stavu tak na radu pátera Ferdinanda Baara se mezi občany provedla sbírka a za vybrané peníze se nechal opravit. Vybralo se tehdy 50 Zlatých a chybějící částka se doplatila z obecní kasy. Práce na opravě oltáře byla zadána - stolařská mistru Metulovi z Kojetína a andělé byli dovezeni od řezbáře ze Šternberka. Práce byly hodnoceny částkou 140 Zlatých. Oltář pak byl znovu vysvěcen 1. května **1859**. Také nová „alba“ pro „panáčka“ se zakoupila a na oltář lněná plachta, ta od Anastázie a Josefy Štěpánkových, které toto zhotovily. Kaple se znovu vylíčila a starý „špatnou malbou malovaný strop se odstranil a pak 1. května **1862** se oltář znovu vysvětil, k tomu se pak padesátiletá jubilejní slavnost konala, která se roku 1859 jakožto za 50 let té kaple konati měla“.

Léta páně **1882** počestná obec Klopotovská koupila do kaple nový zvon „kdežto starý zvon již byl puklý, nevyhovoval povinností“, tak tedy obecní zastupitelstvo se usneslo koupit zvon nový za cenu 130 Zlatých rakouské mince a s velikou slávou „pro něj se jelo se šesti koňmi na ověčeném voze. Po příjezdu do Olomouce bylo rozhodnuto koupit také umíráček, aby se poznalo, že někdo v obci umřel. Největší zásluhy má pan Josef Indrák z čísla 19, který na tuto myšlenku přišel a ostatní s ním souhlasili.“ Zvony se potom uložily na stupínek před oltář a 15. května byly zavěšeny.

V roce **1884** byla darována a kladena do kaple dlážka a také varhany. Bylo to darováno velebným pánem Sicheri a to na „přímluvu velebného pána kaplana Jakuba Velnera, který byl tehdy katechetou na naší škole.“

Dne 2. října **1917** byly pro válečné účely zabaveny z kaple dva zvony - větší o váze 1,07 q za náhradu směšných 464 koruny a menší o váze 3 kg bez náhrady.

Ihned po válce dne 14. srpna **1918** byl do kaple pořízen nový železný zvon jako náhrada zvonů zkonfiskovaných pro válečné účely. Na tomto zvonu je nápis: „Ke cti sv. Jana nákladem obce Klopotovice za starosty Čerňka Klobouka L.P. 1918.“

V roce **1942** bylo do kaple zavedeno elektrické osvětlení, k tomu zakoupen nový lustr, po straně oltáře byla umístěna socha Panny Marie Svatohostýnské, u této se konávaly pobožnosti, protože všechny pouti byly zakázány.

V roce **1944** si jako pedant sochy Panny Marie si farníci pořídili sochu Božského srdce Páně a dali vsadit nová barevná okna s obrazy sv. Václava, sv. Cyrila a Metoděje, sv. Josefa a sv. Antonína.

pokračování příště

Daň z příjmů právnických osob	664 000,00
Daň z přidané hodnoty	760 000,00
Správní poplatky	2 000,00
Poplatek za likvidaci komunál. odpadu	42 000,00
Daň z nemovitostí	400 000,00
C E L K E M	2 311 000,00
Nedaňové příjmy	
Poplatek ze psů	2 000,00
Pronájem pozemků – občané	2 600,00
Pronájem - obchod	32 000,00
Pronájem – pohostinství	24 000,00
Pronájem pozemků	50 000,00
Stočné	8 000,00
Neinvestiční přijaté transfery ze stát. rozpočtu	7 400,00
Příjmy – celkem	2 437 000,00

VÝDAJE

Záležitosti pozemních komunikací j.n.	490 000,00
Dopravní obslužnost	
Doprava	34 000,00
Odvádění a čištění odpadních vod ČOV	
Platy zaměstnanců	38 000,00
Povinné poj. na soc. zabezpečení	10 000,00
Povinné poj. na zdravotní pojištění	4 000,00
Ostatní osobní výdaje	2 000,00
Nákup materiálu	4 000,00
Opravy a udržování	30 000,00
Budovy, haly, stavby	200 000,00
Nákup služeb – rozborů	10 000,00
CELKEM	298 000,00
Příspěvky školky	
Příspěvek Ivaň	20 000,00
Příspěvek MŠ Olomouc	15 000,00
Celkem	35 000,00
Základní školy	
Základní škola Tovačov ZJ 026	130 000,00
Základní škola Prostějov	6 000,00
Základní škola Olomouc ZJ 026	8 000,00
Celkem	144 000,00
Knihovna	
Ostatní osobní výdaje	5 000,00
Knihy, učební pomůcky a tisk	5 000,00
Celkem	10 000,00
Kultura	
Nákup materiálu	12 000,00
Nákup služeb	20 000,00
Pohoštění	18 000,00

Věcné dary	5 000,00
Celkem	55 000,00
Sdělovací prostředky	
Nákup ostatních služeb	1 000,00
Celkem	1 000,00
Veřejné osvětlení	
Opravy a udržování	10 000,00
Nákup materiálu	2 000,00
Elektrická energie	150 000,00
Celkem	162 000,00
Pohřebnictví	
Ostatní osobní výdaje	5 000,00
Celkem	5 000,00
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	
Nákup ostatních služeb	10 000,00
Nákup ostatních služeb	10 000,00
Celkem	20 000,00
Sběr a svoz komunálních odpadů	
Ostatní osobní výdaje	5 000,00
Nákup služeb	70 000,00
Celkem	75 000,00
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	
Ostatní osobní výdaje	70 000,00
Nákup materiálu	5 000,00
Pohonné hmoty a maziva	14 000,00
Nákup služeb	50 000,00
Opravy a udržování	5 000,00
Celkem	44 000,00
Požární ochrana	
Opravy a udržování	5 000,00
Pohonné hmoty a maziva	5 000,00
Drobný hmotný a neinvestiční majetek	5 000,00
Cestovné	1 000,00
Nákup materiálu	1 000,00
Celkem	17 000,00
Zastupitelstvo obce	
Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů	342 000,00
Povinné pojištění na zdravotní pojištění	31 000,00
Celkem	373 000,00
Činnost místní správy	
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	144 000,00
Ostatní osobní výdaje	20 000,00
Povinné poj. na soc. zabezp. a přísp.	38 000,00
Povinné pojištění a zdravotní pojištění	13 000,00
Ostatní povinné pojišt. hrazené zaměstnavatelem	1 000,00

Knihy, tisk	2 000,00
Nákup materiálu	30 000,00
Studená voda	3 000,00
Plyn	35 000,00
Služby pošt	4 000,00
Služby telekomunikací a radiokomunikací	37 000,00
Služby peněžních ústavů	20 000,00
Služby školení a vzdělávání	5 000,00
Nákup ostatních služeb	50 000,00
Cestovné	2 000,00
Pohoštění	2 000,00
Ostatní neinvestiční dotace nez. apod. org.	9 000,00
Dary obyvatelstvu	15 000,00
Opravy a udržování	144 000,00
Celkem	574 000,00

Výdaje – celkem**2 437 000,00**

Při provádění výkopu pro místní kanalizaci byla ve čtvrtek 16. dubna 2009 v zemi za Lukášovou zahradou nalezena puma německé výroby o váze 250 kg. Pocházela pravděpodobně ze samého konce druhé světové války, kdy byly velké boje o naši vesnici. Byla provedena evakuace obyvatel, poté policejní pyrotechnici ji naložili a odvezli.

Jubileum naší kaple...

Se stavbou kaple bylo započato v roce **1807** a dokončena byla roku **1809** na den sv. Josefa - **19. března**. Stavba byla uskutečněna z toho důvodu, že v té době nebylo do Tovačova řádné cesty a návštěva tamního kostela byla zejména v podzimním a zimním období značně ztížena. Stavba byla zdárně dokončena a podle tehdejšího ustanovení - „měla být mše svatá v kapli sloužena v úterý velikonoční a svatodušní, na svátek sv. Josefa, jakožto na den zasvěcený této kapli, pak na Jana Nepomuckého - patrona naší obce, v pondělí v hody a o Vánocích, na den sv. Jana Evangelisty, pak při zdavkách, úmrtích a jiných příležitostech se mše svatě odslouží.“